

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 734-11-18 דרורי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב

מספר בקשה: 1:

לפני כבוד השופטת יעל בלכר

יוכבד דרורי
ע"י ב"כ עו"ד איליה שרייר

המבקשת

נגד

1. כונס נכסים רשמי תל אביב
2. הלשכה לסיוע משפטי
ע"י ב"כ עו"ד נירה משרקי מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)

המשיבים

החלטה

לפניי בקשת המבקשת, המיוצגת ע"י עורכת דין פרטית, לפטור מתשלום הפיקדון לכנ"ר (בסך של 1,600 ₪), המהווה תנאי לפתיחת הליך פש"ר בבית המשפט, מחמת שאין ידה משגת לשלם סכום זה.

1. הכנ"ר פועל לפי תקנה 7 לתקנות פשיטת הרגל, התשמ"ה-1985 המחייבת תשלום פיקדון כמקדמה לתשלום הוצאותיו של הכנ"ר, כתנאי לקבל בקשתו של החייב לפתוח בהליכי פש"ר בבית המשפט; וכן, לפי הסדר שניתנה לו גושפנקא של בית המשפט העליון במסגרת החלטה מיום 11/4/13 בבג"צ 554/03 גליקמן נ' שר המשפטים (עניין גליקמן), שלפיו "משרד האוצר יעמיד מתקציב המדינה לרשות אגף האפוסטרופוס הכללי והכונס הרשמי את הסכום הדרוש למימון תשלום הפיקדון עבור החייבים המבקשים לפתוח בהליך פשיטת רגל, אשר יימצאו זכאים לקבלת שירות משפטי, לאחר בחינה שיקיים ראש לשכת הסיוע המשפטי. הוצאות אלה יוחזרו לאוצר המדינה כהוצאות ראשונות מתוך קופת פשיטת הרגל".

2. המבקשת מיוצגת ע"י עורכת דין פרטית. משכך, עמד הכנ"ר על תשלום הפיקדון לפי תקנה 7. משלא שולם, לא ניתן למבקשת אישור הכנ"ר הדרוש לפתיחת תיק פש"ר בבית המשפט.

3. מכאן בקשתה של המבקשת. לבקשה צורף העתק מהבקשה לצו כינוס על נספחיה. בבקשה לצו כינוס הצהירה המבקשת על חוב לנושה יחיד (בנק הפועלים) בסך של כ- 120,000 ₪, כתוצאה מהלוואות משנת 2017 (אין תיק הוצל"פ). בבעלותה רכב יונדאי משנת 2013. צורף גם תדפיס חשבון עו"ש מיום 2/9/18. בין היתר, צורף גם מסמך אגף הרווחה בעיריית אור יהודה מיום 9/5/18 (מסמך אגף הרווחה).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 734-11-18 דרורי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב

לבקשה בתיק זה צורפה גם בקשה לפטור מתשלום הפיקדון. תוך שצוין כי אינה נתמכת בתצהיר, שכן היא נסמכת על תצהיר ההסתבכות הכלכלית שצורף לבקשה לצו כינוס.

4. לטענת המבקשת, נוצר מצב אבסורדי שבו בעלי דין שאינם מיוצגים ע"י הסיוע המשפטי אינם יכולים לבקש פטור מתשלום הפיקדון. הכנ"ר אינו מוכן להנפיק אישור לפתיחת התיק בבית המשפט וכך גם לא ניתן להביא את הבקשה לפטור מתשלום הפיקדון לפני שופט להכרעה שיפוטית. לשיטתה הפיקדון המבוקש הוא בגדר אגרה שנדרש לשלם כל מי שמבקש לנקוט בהליך פש"ר וחלה על העניין תקנה 14(א) בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 (**תקנות האגרות**), שלפיה בעל דין שאין ביכולתו לשלם אגרה יצרף לתובענה בקשה לפטור מאגרה בגין אותה תובענה והבקשה תוכרע ע"י בית המשפט. עוד טענה המבקשת, כי היא עומדת בתנאים לקבלת סיוע משפטי לפי החוק לסיוע משפטי, התשל"ב-1972 (**חוק הסיוע המשפטי**), שכן בידה מסמך אגף הרווחה שנזכר לעיל, המשמש לפי סעיף 3(ד) לחוק הסיוע המשפטי, כראיה לכאורה שידה אינה משגת לשאת בהוצאות השירות המשפטי. לטענת המבקשת, די בקיומה של זכאות לייצוג לצורך קבלת הפטור מתשלום הפיקדון ואין הכרח שהייצוג יינתן בפועל על ידי הלשכה לסיוע משפטי. לטענתה, היא זכאית לייצוג, אך מעוניינת להיות מיוצגת ע"י באת כוחה, עו"ד פרטית; ואין לשלול ממנה את זכאותה לפטור רק בשל העובדה שבחרה להיות מיוצגת ע"י עו"ד פרטי. בנוסף, ביקשה המבקשת להעביר את הבקשה לתגובת הלשכה לסיוע משפטי, על מנת שתמסור עמדתה שהמבקשת אכן זכאית לייצוג ע"י הסיוע המשפטי; ולאחר קבלת עמדתה, להורות לכנ"ר ליתן לה אישור לפתיחת תיק פש"ר מבלי לשאת בתשלום הפיקדון, מכוח זכאותה לקבלת ייצוג מהסיוע המשפטי וכשהיא מיוצגת ע"י עו"ד פרטי.

5. התקבלה תשובת הסיוע המשפטי בהסכמת הכנ"ר (באמצעות פרקליטות המחוז), שמתנגד לבקשה. ההסכמה שניתן לה תוקף של החלטה בעניין גליקמן הנ"ל חלה רק על חייבים המיוצגים על ידי הסיוע המשפטי ולא כלל החייבים המבקשים דחיית תשלום הפיקדון באותו האופן. יתר על כן, סעיף 3(ב) לחוק הסיוע המשפטי קובע כי "**השירות המשפטי יינתן אם נוכח ראש הלשכה, לפי מבחנים ששר המשפטים בהתייעצות עם שר הסעד קבע בתקנות שאין ידו של המבקש משגת לשאת בהוצאות השירות**". במקרים בהם החייב מיוצג ע"י עורך דין פרטי, על פניו ובהכרח לא מתקיים התנאי שאין ידו משגת לשאת בהוצאות שכה"ט, שכן בפועל הוא מיוצג ע"י עו"ד פרטי. מכאן שאינו זכאי לסיוע ואינו זכאי לפטור מהפקדת פיקדון. בנוסף, הסיוע המשפטי הוקם מכוח חוק הסיוע המשפטי ותפקידו לתת שירות משפטי כאמור בסעיף 2 לחוק זה ותקנה 6 לתקנות שעל פיו (ייעוץ, עריכת מסמכים משפטיים וייצוג בפני ערכאות שיפוטיות). בטרם מתן ייצוג נערכת בחינה כפולה: בחינת זכאות כלכלית ובחינת הסיכוי המשפטי ורק עמידה בשני התנאים מזכה בקבלת שירות משפטי ע"י הסיוע המשפטי. הסיוע המשפטי משקיע משאבים רבים בבדיקת הזכאות כאמור על מנת להבטיח שמי שזכאי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 18-11-734 דרורי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב

לכך לפי דין יקבל סיוע משפטי. אין הוא עוסק בבחינת זכאות תיאורטית לפי חוק הסיוע המשפטי ושלא בגדרי בקשה להעמדת סיוע משפטי. ממילא הוא אינו עוסק בבדיקת זכאות לצורך פטור מפיקדון לכנ"ר כמו גם לצורך קבלת "הטבות" אחרות. אין הוא משרד לבדיקת זכאות, אינו מנפיק תעודות זכאות ואם יידרש לעשות כן, מדובר בנטל בלתי סביר, תוך סטייה מהותית מתכלית קיומו של הסיוע המשפטי. עוד צוין, כי המבקשת לא פנתה לקבלת סיוע משפטי וממילא אינה עומדת בתנאים ואינה זכאית לסיוע, שכן היא מיוצגת ע"י עורכת דין פרטית.

6. לאחר עיון בבקשה ובטענות הצדדים, לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה.

7. טענת המבקשת היא כי יש להפנות חייבים שנטלו ייצוג פרטי לצורך הגשת בקשה לצו כינוס וניהול הליך פש"ר ולטענתם, ידם אינה משגת לתשלום הפיקדון, לבדיקת זכאותם לסיוע ע"י הלשכה לסיוע משפטי; ואם ימצא כי הם זכאים לסיוע משפטי ואף אם אינם רוצים בו, יקבלו פטור מתשלום הפיקדון. אני דוחה טענה זו. מקובלת עליי עמדת המדינה, כי אין זה מתפקידו של הסיוע המשפטי לערוך בחינות זכאות תיאורטיות לצורך כזה או אחר. אין היא גוף שמטרתו להנפיק תעודות זכאות לצורך קבלת "הטבות" שונות; הדבר חורג מגדר תפקידה וסמכויותיה ואף יטיל נטל של הקצאת משאבים שאינו מתוקצב. על הלשכה לסיוע משפטי לבדוק בקשות המוגשות לה כדין לסיוע משפטי ובמסגרת זו לבדוק אם התקיימו התנאים כדין להענקת סיוע משפטי ולהעמיד למי שנמצאו זכאים, ייצוג משפטי בהתאם. הפטור מתשלום הפיקדון לכנ"ר הוא פועל יוצא נלווה של ההכרה בזכאות ומתן סיוע בדרך של העמדת ייצוג בהליך פש"ר, לאחר שעמדה לפני הסיוע המשפטי בקשה ספציפית להענקת סיוע משפטי. קיומו של פטור מתשלום הפיקדון נוכח ההכרה בזכאות לסיוע משפטי והעמדת ייצוג משפטי, הוא פועל יוצא של ההכרה (ולא מטרתה) מכוח ההסדר הנורמטיבי **בעניין גליקמן** האמור. למותר לציין כי ההסדר הוא כזה גם לפי תקנות האגרות. הפטור מתשלום האגרה לפי תקנה 19(7) לתקנות האגרות, ניתן ביחס להליך ספציפי שלגביו אושרה בקשתו של בעל הדין לקבלת שירות משפטי מהטעם שידו אינה משגת לשאת בו, בהליך שבו מיוצג בעל דין בפועל ע"י עו"ד מטעם הסיוע המשפטי (ולא לפי מבחן זכאות כלכלית כללית). יש לציין עוד, כי במסגרת בדיקת הזכאות לייצוג, הלשכה לסיוע משפטי בוחנת גם את סיכויי ההליך ולא רק את ההיבט הכלכלי.

8. ממילא, כפי שצוין בתשובת המדינה, גם אילו הופנתה הבקשה לבדיקת זכאות כלכלית ללשכה לסיוע משפטי, על פניו אין המבקשת עומדת בתנאים. העובדה שהמבקשת מיוצגת ע"י עורכת דין פרטית מעידה על כך שביכולתה לשאת בתשלום שכר הטרחה לצורך קבלת שירות משפטי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 18-11-734 דרורי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב

מעו"ד פרטי. גם אם ניתן היה לראות במסמך אגף לשכת הרווחה, משום תעודה כאמור בסעיף 3 (ד) לחוק הסיוע המשפטי (ולכאורה, אין אלה פני הדברים שכן המסמך מופנה למשרד השיכון ומתייחס לסיוע בדיוור בלבד), הרי שלפי הוראות החוק הוא משמש כראיה לכאורה בלבד; וזו נסתרה נוכח קיומו של ייצוג פרטי בפועל.

9. על מנת שלא יימצא הדיון חסר אוסיף ואתייחס גם לגופו של עניין לבקשה לפטור לגופה. תחילה אציין, כי בניגוד לטענת המבקשת, הפיקדון אינו שקול לאגרה ותקנות האגרות אינן חלות על העניין. הפיקדון הוא להבטחת הוצאות הכני"ר, שהוא צד להליך המשפטי בהליך פש"ר ולאור תפקידיו בהליך זה לפי הדין; בעוד שהאגרה עניינה עלויות ניהול ההליך המשפטי מבחינת מערכת בתי המשפט. האבחנה נלמדת גם מכך שבקשת חייב לפשיטת רגל פטורה במפורש מאגרת בית המשפט מכוח תקנה 20(17) לתקנות האגרות בעוד שכלל, לפי הדין על החייב לשאת בתשלום הפיקדון שמוסדר, כאמור, בדין אחר. שנית, גם אם אתייחס לבקשה באמות המידה המקובלות ביחס לבקשה לפטור מאגרה לפי תקנה 14 לתקנות האגרות, אין מקום לפטור בעניין שלפניי. כפי שצינתי כבר בהחלטת ביניים מיום 22/11/18, יש קושי אינהרנטי בבקשה שעה שהמבקשת נושאת בשכ"ט עו"ד פרטי. תשלום זה מהווה, כידוע, אינדיקציה ליכולת כלכלית (המבקשת כלל לא התייחסה לכך בהיבט זה). יתר על כן, על מבקש פטור לפרוש בפני בית המשפט תמונה מלאה של מצבו הכלכלי ובכלל זה, תדפיס חשבון בנק למשך 6 חודשים שקדמו להגשת הבקשה ותדפיס ריכוז יתרות. המבקשת צירפה תדפיס חשבון עו"ש לשלושה חודשים בלבד (יוני-אוגוסט 2018) ללא תדפיס ריכוז יתרות. מעיון בו עולה כי אמנם החשבון מצוי נכון למועד הפקת התדפיס ביתרת חובה, אך קיימות פעולות שאינן מתיישבות אף הן עם חוסר יכולת לשלם את הפיקדון. בין היתר אציין: שימוש בכרטיס אשראי בסכומים של אלפי ₪; הוראת קבע לפיקדון בסך של 1,000 ₪; משיכת מזומנים בסכומים נכבדים של אלפי ₪ (4-5/7, 19/7, 30/7); נרשמו גם הפקדות מזומנים (7/6, 10/7) משיכת פיקדון ופירעון פיקדון בסכומים של אלפי ₪ (18/7 ו-19/7). נוכח האמור ועל אף הנתונים שהוצגו במסמך אגף הרווחה ובבקשה לצו כינוס, לא עלה בידי המבקשת להניח תשתית עובדתית כנדרש המצדיקה פטור במבחינת תקנות האגרות (ובכלל).

10. לבסוף אציין, כי נכון הוא שאין בנמצא הסדר חקיקתי או אחר למתן פטור מתשלום הפיקדון לכני"ר ביחס למי שאינו מיוצג ע"י הסיוע המשפטי. ייתכן שיש מקום להסדר כזה בתקנות או בנהלים פנימיים של הכני"ר. ספק אם הדרך לתקוף העדרם של אלה היא באמצעות הבקשה כפי שהוגשה כאן, כבקשה למתן הוראות במסגרת הליך פש"ר (שלמעשה לא נפתח), בוודאי בנסיבות העניין כאן. משלא הועלתה טענה זו ע"י הצדדים לא אזדקק לכך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 18-11-734 דרורי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב

11. סוף דבר: הבקשה נדחית ובנסיבות העניין, ללא צו להוצאות. על המבקשת לשלם את הפיקדון ואז לפתוח תיק פש"ר חדש בבית המשפט בהליך כמקובל לפי הדין.

המזכירות תסגור תיק זה.

המזכירות תדוור לצדדים (למבקשת, לפמת"א ולכני"ר)

ניתנה היום, י"ג אדר א' תשע"ט, 18 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.

יעל בלכר, שופטת